

Sz 10334

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG HONVÉDELMI MINISZTERIUMA

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRAI

Nyt. sz. 1018

**K-I könnyű géppisztoly
anyagismeret és lövőtásítás**

1955

7
34

Könyvtár. ny. szám: 88/L

Sz. 10.334

A MAGYAR NÉPKÖZTARSASÁG HONVÉDELMI MINISZTERIUMA

SZOLGÁLATI HASZNÁLATRA!

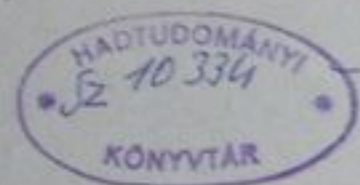
Nyt. sz. 1018

K-I könnyű géppisztoly
anyagismeret és lövőtásítás

1955

R

Első rész

ANYAGISMERET

I. A FEGYVER RENDELTETÉSE ÉS HARCÁSZATI JELLEMZÉSE

1. A 7,62 mm-es könnyű géppisztoly állócsövű, súlyzáras önműködő fegyver. Egy ember által könnyen kezelhető, egyeslövés és sorozattűz leadására alkalmas. (1. ábra.)

Kis távolságok esetén nagy tüzerőt képvisel; kisebb csoportok, de főleg pillanatcélok leküzdésére alkalmazható. Nehezen átlátható terepen, erdőben, árokrendszerben, helység harcban nélkülözhetetlen.

A behajtható válltámasz lehetővé teszi, hogy a légierőnél, páncélos és gépkocsizó egységeknél, ahol a férőhely korlátozott — mint a beosztottak önvédelmi fegyverét előnyösen alkalmazzuk.

2. A 7,62 mm-es könnyű géppisztoly az egységes pisztolylőszerrel működik; egyeslövést, rövid és hosszú sorozattűzet lőhetünk vele.

1. ábra. A könnyű géppisztoly.

Irányzéktávolsága 100 és 200 méter; a lövedék kezdősebessége: $V_{25} = 480$ m/sec; gyakorlati tűzgyorsasága egyeslövessel 30, rövid sorozattal 70 lövés percenként; súlya tár nélkül: 3,10

kg; az üres tár súlya: 0,28 kg; a tár befogadóképessége 35 darab töltény.

Teljes hossza nyitott válltámasszal: 844 mm, behajtott válltámasszal: 532 mm.

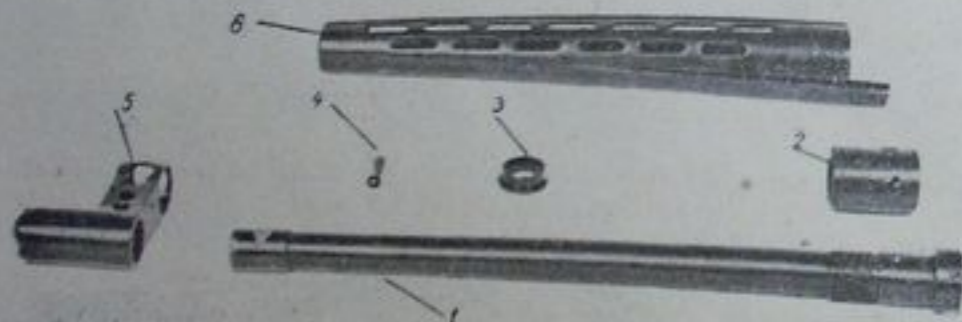
3. A 7,62 mm-es könnyű géppisztoly kezelése, alkalmazása egyszerű, jól kiképzett harcos kezében hatásos, megbízható fegyver.

II. A 7,62 mm-es KÖNNYŰ GÉPPISZTOLY SZERKEZETE

A fegyver alkatrészei és azok rendeltetése

4. A cső (2. ábrán 1) 7,62 mm-es furatú, 4 ormózáttal és 4 barázdával van ellátva. Mellső megvastagított részén egy íves horony van, mely a célgömbtartó felerősítésére szolgál. Hátsó töltényűr felőli vége peremes és a perem előtt menet van. A perem és a menet a tokhoz való rögzítést szolgálja (2. ábra).

5. A csőanya (2. ábrán 2) a csőnek a tokhoz való rögzítését végzi. Külső felületén 4 db, egymástól 90°-ra fekvő furat található, melyek a cső megbízható leszorítása végett szükségesek (2. ábra).

2. ábra.

1 — cső; 2 — csőanya; 3 — betétgyűrű; 4 — rögzítőszeg;
5 — célgömbtartó; 6 — csőköpeny.

6. A célgömbtartó (2. ábrán 5) a cső mellső, megvastagított részére illeszkedik, rögzítése egy hengeres csappal történik. A célgömbtartó felfelé nyúló része a célgömbtőkét tartja és egyben célgömbvédőként is szolgál. Előrenyúló részén, a célgömbtőke előtt két hosszanti áttörés van, melyek lökés kiegyenlítőként működnek. A célgömbtartó mellső felületén egy vízszintes

irányú, ék alakú kivágás van, melyet drótkadályok áttörésekor drótvágóként lehet alkalmazni (2. ábra).

7. A célgömbtőke és célgömb a fegyver belövését és célzott lövések ledaását teszi lehetővé. A célgömbtőke és célgömbtartóban oldalirányban elmozdíthatóan, a célgömb a célgömbtőkében magassági irányban menettel állíthatóan van szerelve (2. ábra).

8. A betétgyűrű (2. ábrán 3) a célgömbtartó mögött, a cső mellső részén foglal helyet, a csőköpeny mellső végének helyzetbentartására szolgál (2. ábra).

9. A csőköpeny (2. ábrán 6) elülső végével a betétgyűrűn, hátsó végével a csőanyán és a tokon fekszik. Elfordulás ellen a hátsó végén kinyúló részét a társzekrény kiálló része rögzíti. A csőköpeny a cső védelmére (ütődés) és a harcos kezének védelmére (égés) szolgál.

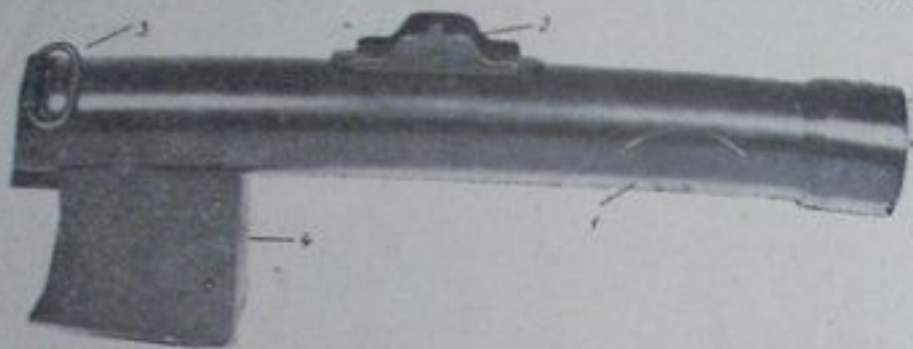
10. A tok (3. ábrán 1) a zár vezetésére és az alkatrészek egyesítésére szolgál; elülső végén zárt hengeres cső. Homlokfalának furatába a cső van szerelve csőanyával; ugyancsak elöl, az alsó részen lévő négyszögletes kivágásban a társzekrény foglal helyet. Mögötte (alul) a hosszanti kivágás az elsütőszerkezetnek biztosít helyet. Hátsó végén a megvastagított részben a toksapka kapcsolókörmei és a tokfedélrögzítő kilincs befogására alkalmas kimunkálásokat találjuk; jobboldalán a hosszanti kivágás (biztosító nyugaszokkal és a fogantyú részére szolgáló furattal) a fogantyú mozgásához biztosít helyet. A tok felső részén van a mellső szíjkengyel (elöl) és az irányzék (közepén). (3. ábra).

11. A társzekrény (3. ábrán 4) a tok megfelelő kivágásában foglal helyet, az ívestár befogadását és rögzítését végzi. A társzekrényen elöl, fölül található kinyúló rész a tokban való rögzítésre szolgál; hátul, egymás alatt két furat található, melyek a társzekrény-betét illesztésére és rögzítésére szolgálnak. A társzekrénynek a tokba benyúló része végzi a kivetést.

12. A társzekrény-betét a társzekrény hátsó végét zárja le és a tártartókilincset, valamint annak rugóját foglalja magába. A felső részén található íves kimunkálással a tok kivágásának hátsó éléhez illeszkedik (3. ábra).

13. A tártartókilincs a tár rögzítését végzi; szerelése a tártartó-betétet rögzítő alsó hengeres szeggel történik. A csavarógó a tártartókilincs megfelelő helyzetben tartására szolgál (3. ábra).

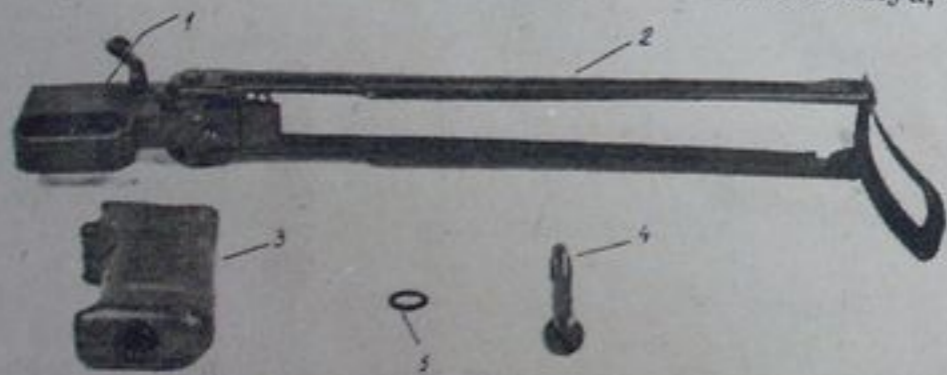
14. Az irányzék (3. ábrán 2) a tok felső részén van felerősítve. Részlet: az irányzék tartó, irányzék, irányzék rugó és a csap (3. ábra).

3. ábra.

1 — tok; 2 — irányzék; 3 — mellő szíjkengyel; 4 — társzekerény.

15. Az elsütőszerkezet-szekerény (4. ábrán 1) az elsütőszerkezet, a válltámasz és a markolat egyesítésére szolgál. Hátsó, felső nyúlványa és az elől található íves horony, a tokhoz való kapcsolódáshoz szükséges. A billentyű, a zárasztó, a tűzváltó és a válltámasz csapjai számára furatok, a válltámasz-kioldó számára pedig ferde irányú bemarások találhatók rajta. Az elsütőszerkezet-szekerényben foglal helyet az elsütőbillentyű, a

4. ábra.

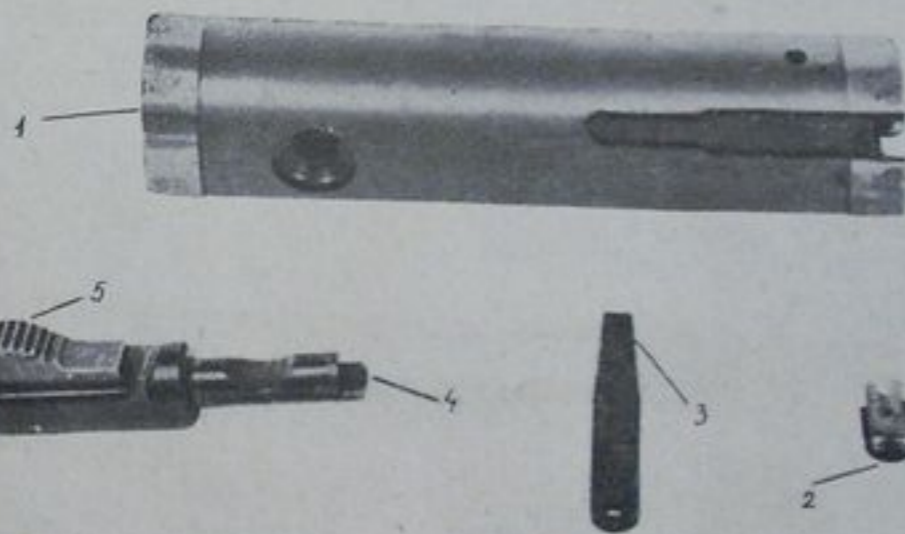
1 — elsütőszerkezet; 2 — válltámasz; 3 — markolat; 4 — markolatcsavar; 5 — alátét.

kioldókar, a zárasztó, tűzváltó és a billentyűrugó. A válltámasz (4. ábrán 2) egy hengeres szeggel és gyűrűvel illeszkedik az elsütőszerkezet-szekerényhez. Mindkét válltámasz-szár

elülső végén válltámasz rögzítő tárcsát találunk (behegesztve), melyekben a válltámasz-kioldó rögzítő körmeinek fészke van kimunkálva. A válltámasz-kioldó két előrenyúló nyúlványán vannak a rögzítő körmei; belső hosszanti furatában a csavarrugó helyezkedik el; hátsó recézett részén pedig a hátsó szíjkengyel található.

A markolat (4. ábrán 3) a fegyver megfogására szolgál, felerősítő csavarja egyben az elsütőszerkezetet is a tokhoz rögzíti.

16. A zár (5. ábrán 1) a töltény esőbetöltését, elsütését és az üres hüvelynek a töltényürből való kihúzását végzi. Hengeres test, melynek alsó részén két hosszanti kimunkálást találunk a tárajkak számára. A két kimunkálás között van a tölténytörlőléc, ennek hátsó részén a zárasztó számára készített fészke van. Felső részén hátulról előre egy hosszanti furat van, mely a helyretolórugó befogására és vezetésére szolgál. A homlok részén található a peremágy és a mereven beépített gyűszeg, valamint a hüvelyvonó és a hüvelyvonórugó. A zár

5. ábra.

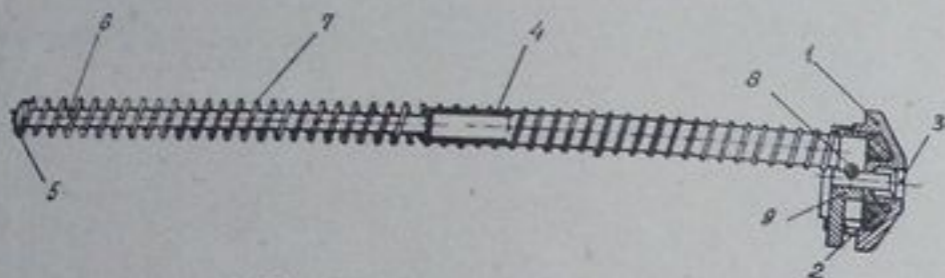
1 — zár; 2 — hüvelyvonó; 3 — hüvelyvonó rugó; 4 — fogantyú az 5 — zárbiztosítóval.

hátsó végén található keresztirányú furatban foglal helyet a fogantyú, mely a zár kézzel való mozgatására, — a rajtalévő zárbiztosító pedig a zár rögzítésére szolgál.

17. A toksapka (6. ábrán 1) a tok hátsó végét zárja le. Külső részén a tokhoz illeszkedő kapcsolókörmeiket találjuk; belső,

nagy furatában az ütközőlap (2), kisebb furatában a kioldógomb foglalt helyet.

18. A kioldógomb (6. ábrán 3) a toksapka rögzítésének kioldását végzi. Hozzá van szerelve a tokfedél rögzítőkilincs és a helyretolórugó vezetőhüvely (4); a támtárcsa (5) és a vezetőrúd (6) segítségével ugyancsak ide csatlakozik a helyretolórugó (7) is.

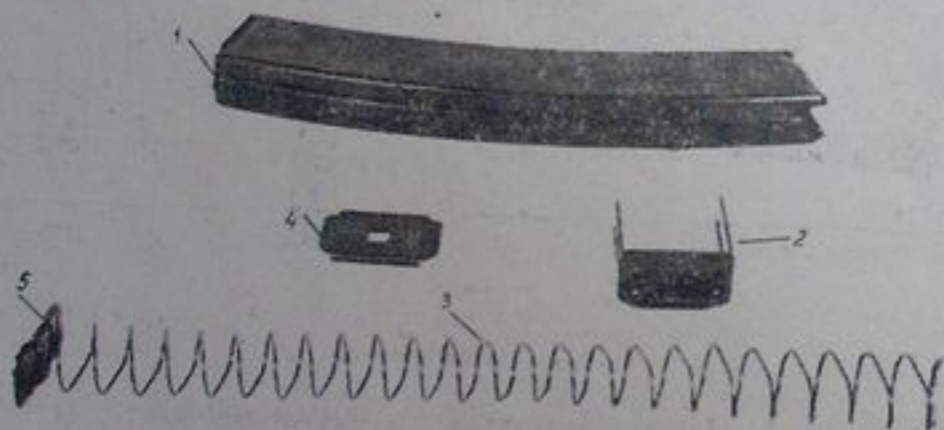

6. ábra. Szerelt toksapka (metszet).

1 — toksapka; 2 — ütközőlap; 3 — kioldógomb; 4 — vezetőhüvely;
5 — támtárcsa; 6 — vezetőrúd; 7 — helyretolórugó; 8 — rögzítőcsap; 9 — tokfedélrögzítő kilincs.

19. Az ívestár (7. ábra) 35 db töltény befogadására szolgál. Részei: a tárhéj (1), adogatólemez (2), tárrugó (3), a tárfenek (4) és a tárfenek rögzítő (5).

20. A géppisztoly szerelékai megegyeznek az 1941 M. géppisztoly szerelékével.

7. ábra. A tár és alkatrészei.

1 — tárhéj; 2 — adogatólemez; 3 — tárrugó; 4 — tárfenek;
5 — tárfenekrögzítő.

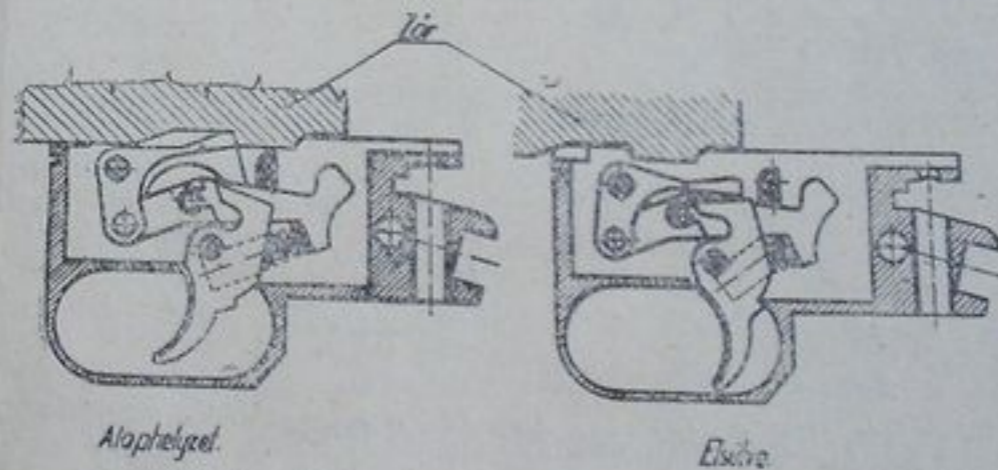
III. A GÉPPISZTOLY MŰKÖDÉSE

I. Az elsütőszerkezet működése

21. Az elsütőszerkezet alkatrészeinek alaphelyzete egyes lövésre állított (a tűzváltó az «E»-vel jelzett helyen áll) helyzetben a következő: a billentyű szára elülső helyzetben van, a billentyű felső része a billentyűrugó hatására teljesen hátra billent. A billentyűrugó másik vége a kioldókar megfelelő nyugaszára támaszkodik és a kioldókart hátrahúzza és fölemelve tartja.

A kioldókar helyzetét fölfelé a tűzváltó alsó síkja határozza meg. A zárakasztó az alsó furatához kapcsolódó kioldókar hatására csapja körül elfordul és legfelső helyzetét foglalja el. A kioldókar közepén található két elsütőváll közül az alsó a billentyűfej síkjában, a billentyűfej előtt áll (8. ábra).

22. A billentyűszár hátrahúzásával a billentyűrugó még jobban megfeszül, és a kioldókart a tűzváltóhoz hozzászorítja. A billentyűfej előremozdul és ráfekszik a kioldókar alsó elsütővállra, majd azt maga előtt tolja előre. A kioldókar a tűzváltó alsó síkját súrolva előremozdul és a zárakasztót alsó furatánál fogva elfordítja csapja körül, miáltal a zárakasztó felső része a zár

8. ábra. Az elsütőszerkezet egyes lövésnél (metszet).

útból kitér, a zár előrefut. A lövés után hátrafutó zár lenyomja maga előtt a kioldókar felső végét, ezzel a kioldókar elvált a tűzváltó alsó síkjától, az elsütőváll is lejjebb kerül, így a még mindig elhúzza tartott billentyű lecsúszik az elsütővállról és az egész szerkezet (a billentyű kivételével) alaphelyzetbe

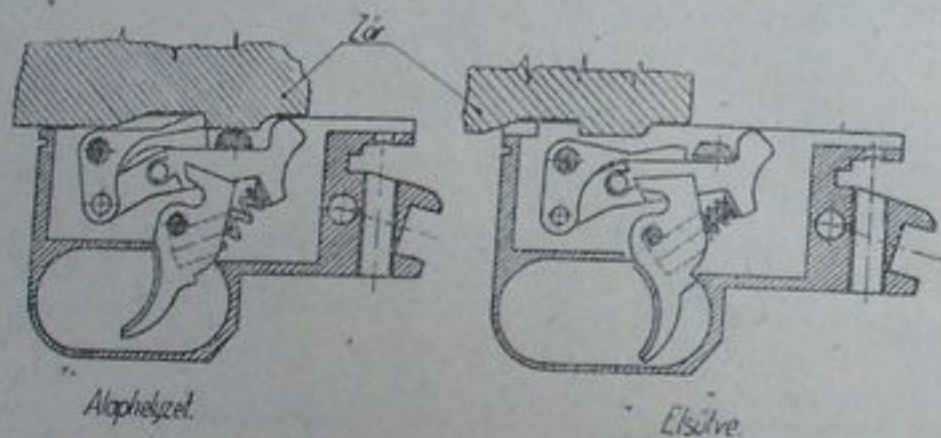
kerül a billentyűrugó hatására. Ez azt jelenti, hogy a zárakasztó ismét a zár alsó síkjára fölé emelkedik, tehát az ismét előreinduló zárat hátsó helyzetben megfogja. További lövést most csak a billentyű előreengedése után tudunk kiváltani.

23. Sorozatlövésre állított tűzváltó (-S-) helyzet) esetén a kioldókar a tűzváltónak egy mélyebben fekvő síkjára támaszkodik, így az egész kioldókar is mélyebbre kerül. Ennek eredményeként a kioldókar hátsó vége nem éri el a zár alsó síkját, a billentyű feje elé pedig a kioldókar felső elsütővállja kerül.

A billentyű elhúzásával a kioldókar elsütővállját, ezzel az egész kioldókart nyomjuk előre; a zárakasztót ugyanúgy, mint egyeslövésnél, elfordítjuk a csapja körül és annak felső része a zárat elengedi.

A lövés után hátrafutó zár azonban, mivel most a kioldókar mélyebben fekszik, nem tud a kioldókarhoz súrlódni és azt elmozdítani, így a felső elsütőváll és a billentyűfej kapcsolata nem szakad meg.

Ilyen módon a tüzelés folyamatosan történik addig, míg a billentyűt előre nem engedjük, illetve a tárból ki nem fogy a lőszer (9. ábra).

9. ábra. Az elsütőszerkezet sorozatlövésnél (metszet).

2. A géppisztoly működése

24. Alaphelyzet: a válltámasz előrehajtva; a zár elülső helyzetében van, a zárbiztosító a tok mellső biztosító-kivágásába van nyomva, a helyretolórugó most van a legkevesebbé megfeszítve, a tűzváltó egyeslövésre van állítva (-E-) helyzet).

25. Töltés előtt a válltámaszkioldót előrenyomjuk, ezáltal a válltámasz rögzítése megszűnik; a válltámaszt hátrahajtva el-

engedjük a válltámaszkioldót, ezzel a válltámasz kinyújtott helyzetben rögzítve van.

26. Töltés: a töltött tárat tárajakkal felfelé a társzekrénybe toljuk. Amint a tár a megfelelő helyzetbe ért, a tártartókilincs a csavarrugó hatására bepattan a tár megfelelően kialakított fészkebe, ezáltal a tár rögzítve van.

Megjegyzés: A tárat a társzekrénybe erőteljes mozdulattal toljuk be, mert töltéskor a tárban lévő egész töltényszlopot el kell mozdítanunk a tárrugó ellenében. Minden esetben próbáljuk ki a tárrögzítést azzal, hogy a tárat kissé megmozgatva visszafelé húzzuk, a tártartókilincs mozdítása nélkül.

27. Lövés: a töltött géppisztoly irányzékát és tűzváltóját a kapott vezényszónak megfelelően beállítjuk, majd a fegyvert balkézrel fogva, a zárbiztosítót jobbkezével kioldjuk és a zárat a fogantyúval hátrahúzzuk ütközésig. A fogantyút elengedve, a zár kissé előre mozdul, majd a zárakasztóra támaszkodva megáll.

Ezután jobbkezével markoljuk meg a markolatot, mutató ujjunkat helyezük a billentyűre, a balkézrel pedig fogjuk meg a társzekrényt.

A fegyvert vállhoz emeljük és beszorítjuk, a célzás végrehajtása után a billentyű elhúzásával megindul a lövés.

28. Amennyiben a fegyverrel csípőből akarunk tüzelni, a töltés előtt nem kell a válltámaszt kinyitni, de a tár behelyezése után a válltámasz kinyitása, illetve behajtása nehézkes.

29. A billentyű elhúzásával az elsütőszerkezet működésénél már leírt módon a zárakasztó felső része lesüllyed, a zár a helyretolórugó hatására előrefut. A zár előrefutása közben a tárból kitolja a legfelső töltényt, betolja a töltényürbe és elsüti. A lövéskor keletkező löporgáz nyomása a helyretolórugó ellenében hátralöki a zárat. A zár hátrafutása közben megtörténik a hüvely kivetése és amint a tárajakat elhagyta a visszafutó zár, a tárrugó felnyomja maga előtt a tárban lévő töltényeket. A zár továbbfut hátra, és egyes lövésre állított tűzváltó esetén lenyomja maga előtt a kioldókart, majd a tok hátsó végéhez érve, az ütközőlapra felütközik. A zár hátrafutása által összenyomott helyretolórugó most előrelöki a zárat egészen addig, míg a zárakasztó meg nem fogja.

30. Sorozatlövésre állított tűzváltó esetén a zár előrefutása, a töltés, az elsütés, a zár hátrafutása ugyanilyen módon történik, de az ütközőlapon történő felütközés után a zár teljesen előrefut a helyretolórugó hatására. A töltés és elsütés, vala-

mint a zár előre- és hátrafutása ismétlődik mindaddig, míg a billentyűt elhúzza tartjuk.

31. A tár megtöltése. Az ivestárban a töltények egymás alatt két sorban helyezkednek el és a tárrugó az adogatólemez segítségével a legfelső töltényt a tárajakhoz szorítja.

Töltéshez fogjuk meg balkézzel az ivestárat a tárajkak alatt, helyezzük a töltényt a tárajkak közé, majd a jobbkező hüvelykujjával nyomjuk be a töltényt a tárba. A töltények két sorba rendeződését az adogatólemez kialakítása biztosítja; a töltények betöltését addig kell folytatni, míg a tár hátsó részén kb. az alsó egyötödénél található kis furaton keresztül a legalsó töltény láthatóvá lesz. **A tárba több töltényt tölteni tilos!**

IV. A GÉPPISZTOLY GONDOZÁSA

1. Általános szabályok

32. Bármely helyzetben legyen is a harcos, kötelessége pisztolyát kifogástalan állapotban és tisztán tartani, gondozni, minden nap megvizsgálni, meggyőződni annak jószágáról és hadihasználhatóságáról.

33. Tábori viszonyok között a géppisztolyt úgy helyezzük el, hogy az ne legyen homokos, vagy piszkos. Ilyenkor a tárat vegyük ki, a zárat pedig állítsuk elől biztosított helyzetbe, a tűzváltót állítsuk egyes lövésre. A géppisztoly saját tárait a tártáskába rakva helyezzük el a géppisztoly mellett.

34. A raktárakban tárolt géppisztolyokat gondosan kenjük be két rész fegyverolaj és egy rész lövegzsírból álló keverékkel.

35. Foglalkozásra, vagy szolgálatra való kivonulás előtt a géppisztolyt összerakott állapotban vizsgáljuk meg és a külső fémalkatrészekről a zsirt töröljük le. Lövészet előtt a csőfuratot töröljük át.

36. Őrszobai elhelyezésben: helyezzük a géppisztolyt a 33. pont szerinti helyzetbe, és a tártáskával együtt akasszuk a fegyverfogásra.

37. Menetek alatt ügyeljünk arra, hogy a hordszija jól legyen felillesztve és a géppisztoly ne ütődjön kemény felszerelési tárgyhoz.

38. Harcszerű viszonyok közt a géppisztolyt meg kell óvni piszok, por és hó ráakódásától.

39. Robbanások és csődudorok megelőzése céljából a géppisztolycső végét soha semmivel sem dugaszoljuk el.

40. Fegyverismereti kiképzésnél, a töltés és ürítés oktatásánál kizárólag oktatási célra szolgáló géppisztolyokat és oktató töltényeket szabad használni.

41. Ha az ellenség cseppfolyós mérges anyagot használ, akkor a harcos mind magát, mind a géppisztolyát megóvás céljából pokróccal vagy köpennyel takarja le és úgy védekezzék.

2. A géppisztoly szétszedése

42. A géppisztolyt csak karbantartás, vagy javítás esetén szedjük szét, oktatáshoz, bemutatáshoz külön erre a célra kijelölt példányt használjunk.

43. A géppisztolyt csak olyan aljazaton (asztal, sátorlap stb.) szedjük szét, ahol az alkatrészek elvesztéstől, vagy piszkolódástól védve vannak.

44. A szétszedésnél az alkatrészeket feszíteni, vagy más módon erőltetni nem szabad.

45. A géppisztoly szétszedése előtt győződjünk meg arról, hogy a zár **elülső** helyzetében biztosítva van-e? A tárat távolítsuk el a fegyverből! A hordheveder egyik végét kapcsoljuk ki a szíjkengyelről.

46. Szétszedéshez balkézzel fogjuk meg a tokot az irányzék előtt, jobbkezzel egy padiátverővel nyomjuk be a kioldógombot és tartjuk azt benyomva, míg a toksapkát 90°-kal elfordítjuk. Ezután jobbkezzel fogjuk meg a toksapkát és hátrafelé húzva emeljük ki a tokból.

A toksapka szerelvényt tovább szétszedni csak a fegyvermesternek szabad! (Ütközőlap csere.)

47. A fegyvert továbbra is balkézben tartva, fogjuk meg jobbkezzel a zárfogantyút, és a biztosító kioldása után a zárat húzzuk hátra ütközésig. Ha a fogantyú hátul, a tok kivágásában fölülközött, elfordítás nélkül húzzuk ki jobbra. Ezután a zárat kézzel, vagy a fogantyú helyére padiátverővel benyúlva, emeljük ki hátrafelé.

48. Ezután fordítsuk a fegyvert úgy, hogy a társzekrény és a markolat fölfelé, az irányzék pedig lefelé nézzen, balkézzel szorítsuk le a fegyvert az asztalhoz, jobbkezzel pedig a markolat alján lévő furatban található csavart vegyük ki csavarhúzó segítségével. A csavart kiemelve, vegyük le a markolatot is.

Allítsuk a tűzváltót középső helyzetbe.

49. Az elsütőszerkezet-szekrény hátsó részét nyomjuk (kézzel gyengén üssük) befelé a tokba, majd mozdítsuk hátrafelé. Mikor az elsütőszerkezet-szekrény elülső lapján lévő körív-

alakú bema­rás a tokból kikapcsolódott, az elsütőszerke­zet-sze­kré­ny­et előrefelé húzzuk ki a tokból.

50. A tokról egyéb alkatrészt leszerelni csak a fegyvermes­ternek szabad (célgöm­btartó, csökö­peny, társze­kré­ny­betét). A cső­anyát és a társze­kré­ny­et fegyvermes­ternek sem szabad az alakulatnál leszerelni!

51. Az elsütőszerke­zet szétszedéséhez jobbkéz­zel szorítsuk le az elsütőszerke­zetet az asztalhoz, és a kioldókar végét nyomjuk le annyira, hogy balkéz­zel a tűzváltót ki tudjuk húzni balra. Ezután a zá­ra­kasztó csapját padiátverő segítségével nyomjuk ki jobbról bal­felé. Emeljük ki a zá­ra­kasztót és a kioldókart, majd a két darabot vá­lasszuk el egymástól. A billentyű­rugót is emeljük ki. Padiátverő segítségével nyomjuk (kézzel üssük) ki a billentyűcsapot és emeljük ki a billentyűt.

52. A válltámaszt szükség esetén is csak fegyvermes­ter szerelheti le!

3. A géppisztoly összeszerelése

53. Helyezzük a billentyűt az elsütőszerke­zet-sze­kré­ny­be és illesszük helyébe a billentyűcsapot. A zá­ra­kasztó alsó furatába illesszük bele a kioldókar alsó végén lévő csapot. A billentyű hátsó furatába helyezzük be a billentyű­rugó egyik végét, majd a zá­ra­kasztót és kioldókart helyezzük be együtt úgy, hogy a kioldókar szabad végén alul lévő bütyökre támaszkodjon a billentyű­rugó másik vége. A zá­ra­kasztó csapfuratát egyeztes­sük az elsütőszerke­zet-sze­kré­ny megfelelő furatával, majd balról-jobbra tegyük helyére a zá­ra­kasztó fejes csapszegét (a fej balról van). A kioldókart lenyomva, tegyük a tűzváltót a helyére (a kioldókar van alul).

54. Az összeszerelt elsütőszerke­zet hátsó, kinyúló részét helyezzük a tok megfelelő kivágásába, és toljuk annyira hátra, hogy az elől lévő íves horony a tokhoz kapcsolódjon. Miután a hornyot a tokhoz illesztettük, nyomjuk előre az elsütőszerke­zet-sze­kré­ny­et, majd hátsó részét is húzzuk kifelé addig, míg annak kinyúló része a tokba belül ütközik. Tegyük helyére a markolatot és a markolatesavart csavarjuk be a helyére. A markolatesavart gondosan szorítsuk meg, mert annak hengeres vége rögzíti az elsütőszerke­zetet is.

55. Ezután állítsuk sorozatlövésre a tűzváltót, balkéz­zel húzzuk el a billentyűt, és a zá­rat toljuk be a tokba annyira, hogy a zá­rban lévő fogantyúfurat egybeessék a tokon a fogantyú-

kivágás hátsó végén lévő furattal. Tegyük helyére a fogantyút úgy, hogy a biztosító fölfelé nézzen.

A billentyűt elhú­zva, toljuk előre a zá­rat a fogantyúnál fogva.

56. A toksapkával egybeszerelt helyretolórugót illesszük a zár hosszanti furatába és toljuk előre, a toksapkát fordítsuk el úgy, hogy kapcsolókörmei a tok hátsó végén lévő kimarásokkal egybeessenek és a tokfedél rögzítőkilincs lefelé nyúló része a tok hátsó szögletes kivágásába essen. Ezután nyomjuk előre a toksapkát és fordítsuk el addig, míg a kioldógomb a helyére pattan.

57. Fogjuk a fegyvert balkéz­be a markolatnál fogva. Húzzuk hátra a zá­rat ütközésig és kézzel engedjük előre többször egymás után. Ha akadálymentesen, simán működik a fegyver, állítsuk egyes lövésre a tűzváltót és úgy is próbáljuk ki a működést, de ez esetben is kézzel engedjük előre a zá­rat. A zá­r­nak ez esetben hátul meg kell akadni, és előre csak a billentyű elhú­zása után mozdulhat.

V. A GÉPPISZTOLY MEGVIZSGÁLÁSA ÖSSZERAKOTT ÉS SZÉTSZEDETT ÁLLAPOTBAN

58. A fegyver időszakos megvizsgálása tiszt vezette bizottság jelenlétében történik, a szabályzatban megállapított időközökben. A fegyver szétszedésének mérvét a bizottság határozza meg.

59. A géppisztoly megvizsgálásával egyidejűleg történik a hozzátartozó szerelékek felülvizsgálása is.

60. A géppisztolyos harcos köteles géppisztolyát minden nap a kivonulás előtt és minden tisztogatáskor megvizsgálni. A naponkénti megvizsgálás összerakott állapotban történik; tisztításkor pedig szétszedett és összerakott állapotban.

A szerelékek jószágáról a tisztogatás megkezdése előtt a harcos köteles meggyőződni.

61. A géppisztolyos harcos mind a géppisztolyán, mind a szerelékeken, a megvizsgálás alkalmával észlelt minden rendellenességet haladéktalanul jelenteni tartozik parancsnokának.

A géppisztoly nagyobb hibáit, amelyeket nem lehet az alegység szerszámaival rendbehozni, — a fegyvermesteri műhelyben javítjuk ki.

VI. A GÉPPISZTOLY — NAPONKENTI — A KEZELŐ ALTAL VÉGZENDŐ MEGVIZSGÁLÁSÁNAK SORRENDJE

62. A naponként történő megvizsgálásnál ellenőrizzük:

- Az alkatrészek, a csőfurat, a zár peremágya és a lökés-ki egyenlítő nincs-e elpiszkolódva? A fémalkatrészekon rozsdanyomok, mély karcok és ütődések nem mutatkoznak-e?
- Jól működik-e a zár; elülső és hátsó helyzetben biztosítható-e kifogástalanul?
- A tűzváltó jól működik-e; sértetlen-e a célgömb és az irányzék; a célgömbtőke belövőjele összeesik-e az alap jelével?
- Kifogástalanul működik-e a tokfedélrekesz és a tártartókilincs?
- Az alsó és felső szíjkengyel szilárdan áll-e, és a hordszíj jól van-e felerősítve?

VII. A GÉPPISZTOLY MEGVIZSGÁLÁSA ÖSSZESZERELT ÁLLAPOTBAN

63. A géppisztoly megvizsgálását összeszerelt állapotban az alábbi sorrendben végezzük:

1. A szerkezet működésének ellenőrzése egyes lövésre állított tűzváltónál

- A tártartókilincs megbízhatóan rögzíti-e a tárat? Töltjük meg a tárat oktatótölténnyel és kapcsoljuk fel a géppisztolyra. Anélkül, hogy a tártartókilincshez hozzáérnénk, próbáljuk a tárat könnyedén lefelé húzni.
- Simán megy-e hátra a zár és megakad-e a hátsó helyzetben? A géppisztolyt a markolatnál fogva balkézben tartjuk; jobbkézrel a tűzváltót egyes lövésre állítjuk; a zárat ütkezésig teljesen hátrahúzzuk, majd a zárfogantyút elengedjük, — a zárnak a helyretolórugó nyomására 18—20 mm-t kell haladnia, s a zárákasztó fejrészén meg kell akadnia.
- A helyretolórugó nyomása alatt teljesen előre megy-e a zár és betolja-e a töltényt a töltényürbe? A géppisztolyt a markolatnál balkézben megfogva, ugyancsak a balkéz mutatójával a billentyűt hátrahúzzuk, mire a zárnak erőteljesen előre kell futnia és az oktatótöltényt be kell tolni a töltényürbe. A billentyűt továbbra is hátrahúzva tartjuk, ismét hátra-

húzzuk a zárat és a zárfogantyút elengedjük. A zárnak most is, mint az előbbi esetben, hátsó helyzetben meg kell akadnia.

Ugyanekkor ellenőrizzük, hogy a töltényürből a hüvelyvonó kihúzza-e az oktatótöltényt, s az kivetődik-e a kivetőré- sen? A zár hátrahúzásánál az oktatótölténynek ki kell vetődnie a tok kivetőnyílásán keresztül.

d) Jól működik-e a zárákasztó feje? Balkéz hüvelykujjával a billentyűt húzzuk meg, s ugyanekkor a zárat is húzzuk teljesen hátra; közben kattánást kell hallanunk, ami azt mutatja, hogy a zárákasztó feje beugrott a zár fenekén lévő horonyba, s a zárnak hátsó helyzetben meg kell akadnia. Ha azt akarjuk, hogy a zár előrefusson, a billentyűt előre engedjük, majd újból hátrahúzzuk.

e) A kioldókar működik-e? Ellenőrzése ennek úgy történik, hogy a billentyűt többször hátrahúzzuk. Minden egyes hátrahúzás alkalmával jól kivehető kattánást kell hallani.

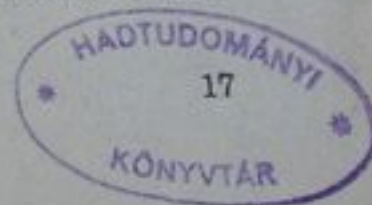
2. A szerkezet működésének ellenőrzése a sorozatlövésre állított tűzváltónál

A tűzváltót sorozattűzre állítjuk, s a szerkezet működését ugyanolyan sorrendben ellenőrizzük, mint a tűzváltónak egyes lövésre történt beállítása mellett. A billentyű hátrahúzása közben a zárnak nem kell hátsó helyzetben megakadnia, hanem a helyretolórugó hatása következtében akadály nélkül előre kell futnia.

3. A zárbiztosító működésének ellenőrzése

a) Helyesen működik-e a zárbiztosító, mikor a zár elülső helyzetben van? Ennek ellenőrzésére a zárat kissé hátrahúzzuk és a jobbkéz hüvelykujjával a zárbiztosítót benyomjuk. A zárbiztosítónak ekkor a tokfedél elülső kivágásába kell hatolnia; megpróbálva a zárfogantyút hátrahúzni, a zárnak nem szabad hátramozdulnia.

b) Helyesen működik-e a zárbiztosító, mikor a zár hátsó helyzetben van? Ennek ellenőrzésére a zárat hátrahúzzuk s a zárbiztosítót a jobbkéz hüvelykujjával benyomjuk. A zárbiztosítónak ekkor a tok hátsó kivágásába kell hatolnia. Ha a zár fogantyúját jobbkézrel előretoljuk és balkézrel a billentyűt hátrahúzzuk, a zárnak biztosított helyzetben kell maradnia. Ezután engedjük el a billentyűt, a zárbiztosítót nyomjuk jobbra, — a zárnak egy kevés előremozgása után — a zárákasztó fején meg kell akadnia.

4. Az irányzék és célgömb ellenőrzése

a) Helyes-e a célgömb állása? Szilárd-e a célgömbtőke a célgömbtartóban? Egyezik-e a célgömbtőke mellső részén lévő belövő rovatka a talpazat jelével?

b) Hibátlan-e a nézőke és rugója? A rugónak erőteljesen kell hatni és a nézőkét az állított helyzetben meg kell tartani.

VIII. A GÉPPISZTOLY MEGVIZSGÁLÁSA SZÉTSZEDETT ÁLLAPOTBAN

64. A szétszedett géppisztoly minden egyes alkatrészét részletesen vizsgáljuk meg. Ellenőrizzük, nincs-e rajtuk pizok, rozsdásodás, repedés, csorbulás vagy forgács.

1. A cső vizsgálatánál ellenőrizzük

a) Nincs-e a cső felületén: fémleválás, forgács, vagy felverődés mind a csövön, mind az íves hornyon és körperemen?

b) Nem görbe-e a cső, nincs-e rajta dudor?

c) A cső belsejében nincs-e rozsdás, bemarkódás vagy lőpor-gázlerakódás?

2. A zár vizsgálatánál ellenőrizzük

a) A zár felületén nincs-e csorbulás vagy fémforgács?

b) A gyúszeg nincs-e eltörve; a hüvelyvonó karma nem kopott-e?

c) A helyretolórugó vezetőrúd nem görbült-e; nincsenek-e rajta fémleválások, forgácsok? A helyretolórugónak akadálytalanul kell a vezetőrúdon mozognia.

d) A zárütközőlapon és furaton nincs-e ütésnyom, vagy repedés?

3. A csőköpeny vizsgálatánál ellenőrizzük

Nincsenek-e rajta karcok, behorpadások, repedések?

4. Az elsütőszerkezet vizsgálatánál ellenőrizzük

a) Nincs-e a záráskasztó fején felverődés, vagy csorbulás?

b) A billentyű helyesen működik-e?

c) A tűzváltón nincsenek-e ütődések?

IX. A GÉPPISZTOLY TISZTÍTÁSA, GONDOZÁSA, KARBANTARTÁSA ÉS MEGÓVÁSA

65. A géppisztolyt tartsuk állandóan kifogástalan állapotban és tisztán. Ezt az idejében való hozzáértő tisztogatással és zsírozással érjük el.

66. Az alegységnek kiadott géppisztolyok tisztogatását az alábbi módon hajtsuk végre:

a) Ha a géppisztoly nincs használatban, 10 naponként legalább egyszer tisztítsuk át.

b) Oktatás, szolgálat vagy őrszolgálatra való kirendelés és foglalkozás (lövészet nélkül) után, az oktatás és foglalkozás befejeztekor azonnal tisztítsuk át.

c) Lövészet után azonnal, a lőtéren (terepen) csak a csőfuratot és a zár peremágját tisztítsuk meg és olajozzuk. A lövészetéről (oktatásról) való bevonulás után a géppisztolyt teljesen tisztítsuk meg. Akövetkező 3—4 napon belül a csőfuratot ismételtén áttöröljük tiszta fehér ronggyal s ha a rongyon rozsdát, égéstermékét vagy kormot fedezünk fel, a tisztogatást megismételjük.

d) Harcban, gyakorlatokon, vagy többnapos terepen tartott foglalkozásnál minden nap, lehetőleg a foglalkozás és a harc szüneteiben tisztítsuk.

67. A géppisztolyt a tisztítás után fegyverolajjal vagy lövegkenőccsel azonnal bekenjük.

68. A géppisztoly tisztítását és bekenését a géppisztolyos harcos végzi, parancsnokának felügyelete alatt. A parancsnok köteles:

a) meghatározni a feltétlen szükséges szétszedés fokát, a tisztítás és kenés mérvét;

b) ellenőrizni a harcosnál a szerelékek állapotát és a tisztítóanyagok minőségét;

c) ellenőrizni a tisztogatás helyességét és teljességét, melynek megtörténte után engedélyt ad a beszírozásra.

A század minden tisztjének kötelessége a szakasz- és rajparancsnokok jártasságát a tisztogatásra és kenésre vonatkozólag ellenőrizni. Időszakonként jelenjenek meg a fegyvertisztogatásnál és annak helyes végrehajtását ellenőrizzék.

69. A géppisztoly tisztogatását laktanya vagy táborszerű elhelyezések esetén külön a fegyverek tisztogatására kijelölt helyiségben végezzük, az erre a célra szolgáló asztalokon. Harcban vagy menetben a tisztogatást alátétekre vagy deszkára helyezve végezzük, de előbb ezekről a port, piszkot eltávolítjuk.

70. A szétszedéshez és tisztogatáshoz szükséges szerelék hibátlan, a kenő- és törőanyag tiszta és jóminőségű legyen. A kenőanyagokat erre a célra szolgáló és felirattal ellátott zárt edényben tároljuk, a törőanyagokat pedig külön dobozban tartjuk.

A géppisztoly tisztogatásánál vagy zsírozásának megkezdése előtt feltétlenül győződjünk meg a tisztogatásra és szétszedésre szolgáló szerelések megfelelő állapotáról.

X. A SZERELÉKEK ÁLLAPOTÁNAK ELLENŐRZÉSE

71. A szerelések jó állapotát a következő sorrendben ellenőrizzük:

a) Meggyőződünk a tisztítóvessző és törő jóségéről. A tisztítóvesszőt és törőt egymásba csavarjuk és szemmel ellenőrizzük, hogy nincsenek-e elgörbülve.

b) A csavarhúzó élének nem szabad görbének vagy csorbának lenni; a penge élének vastagsága egyezzen a csavarok fejének bevágásával.

c) Nézzük meg, hogy a padiátverő nem görbe-e?

d) A csőkefe sörtéi egyenesek legyenek, ne legyenek nagyon elnyomódva vagy hiányosak.

XI. A GÉPPISZTOLY TISZTÍTÁSÁNAK ÉS KENÉSÉNEK SORRENDJE

72. A géppisztoly tisztítását a következő sorrendben végezzük:

a) A tisztítóvessző első és második tagját összecavarjuk, fogantyúját kinyitjuk (elfordítjuk); a törő huzagaira egyformán rétegezve kócot rakunk úgy, hogy kis erőfeszítés mellett a csőbe tolható legyen, de azért a barázdákat teljesen kitöltse. Ezen célból a kócot nyolcas alakban helyezük a törőre és keresztkötéssel a törő végén megerősítjük; a kócot különböző irányokba rácsavarjuk és a szálakat a törő minden huzagának hosszába elhelyezzük. Az így felhelyezett kócot maróolajjal átítatjuk.

b) A géppisztolyt csőtorkolattal felfelé a lábunk közé állítjuk, a tisztítóvesszőt a cső furatába dugjuk és megközelítőleg a cső hosszának $\frac{1}{2}$ részéig betoljuk. A géppisztoly hátulját most valamilyen tárgynak neki támasztjuk, balkézettel megfogjuk a

csőköpenyt, jobbkézzel pedig a tisztítóvessző fogantyúját és óvatosan — anélkül, hogy a tisztítóvesszővel a csőtorkolat homlokát érintenénk — áttoljuk a csőfurat egész hosszán egyenletesen, 7—10-szer. Utána kicseréljük a kócot, átítatjuk maróolajjal s a tisztítást megismételjük. Ezután a csőfuratot tiszta ronggyal szárazra töröljük. (Előzetesen azonban a tisztítóvesszőt és törőt gondosan megtöröljük és megvizsgáljuk.) Ha a rongyon rozsda, vagy koromnyomok mutatkoznak, a tisztítást a maróolajjal átítatott kóccal és utána száraz ronggyal megismételjük. Ezt az eljárást addig folytatjuk, míg a rongy tiszta marad.

c) Miután meggyőződünk a cső furatának tisztaságáról, megtisztítjuk a töltényűrt és a csőtorkolat homlokrészét.

d) Befejezve a töltényűr és csőfurat tisztítását, azokat még egyszer tiszta ronggyal kitöröljük. Utána a csőfuratot világosság felé tartva megvizsgáljuk és közben a géppisztolyt forgatjuk.

Megjegyzés: Az olyan géppisztolyt, melyről a fent leírt tisztítással a rozsda- és koromlerakódás nem távolítható el, a fegyvermesteri műhelybe küldjük. Ha a tisztítóvessző kóctartója a csőfuratban bennszorul, a géppisztolyt vigyük szintén a fegyvermesteri műhelybe.

e) A csőköpenyt, a tokot és a lökéskegyenlítőt, a zárat és tárat először száraz ronggyal, vagy kóccal megtöröljük, utána maróolajjal itatott ronggyal (kóccal) átdörzsöljük, majd szárazra töröljük és vékonyan bezsírozzuk.

Valamennyi többi alkatrészt, valamint a csőköpenyt, a tok külső felületeit zsírozott és száraz ronggyal megtisztítjuk, majd szárazra törölés után vékonyan bekenjük.

f) A lövegkenőcs a fegyver fémalkatrészeit megvédi a rozsodástól, ezért a géppisztolyt mindig kenjük be.

A géppisztoly külső részeit lövegkenőccsel átítatott ronggyal vékonyan kenjük be, mert a vastagon alkalmazott kenőanyag elősegíti a por lerakódását és a fegyver elmoskolódik. Nyáron a géppisztoly mozgó alkatrészeit kissé erősebben kenjük, mint téli időben. Télen a géppisztoly mozgó alkatrészeinek bekenését kenőanyaggal átítatott és utána kicsavart ronggyal végezzük.

XII. TISZTÍTÓ- ÉS KENŐANYAGOK

73. 1. A géppisztoly tisztítására és kenésére szolgáló anyagok:

a) **Maróolaj**, vagy szódaoldat a csőfurat és a löporgázok hatásának kitett alkatrészek tisztítására.

b) Fegyverolaj a géppisztoly alkatrészeinek bekenésére a tisztítás után.

c) Lövegkenőcs (vagy fegyverzsír) a tárolt géppisztolyok kenésére.

d) 21. számú téli kenőcs a géppisztoly téli időben való kenésére (fagyok idején).

e) Puha, tiszta rongy, vagy gyapothulladék: tisztogatáshoz, törüléshez és bekenéshez; durva rostoktól megtisztított lenkőc, csak bekenéshez.

Más kenőanyag használata tilos!

Megjegyzés: a) A szódaboldat különleges szódatabletták tiszta ivóvízben való feloldásával készül (30 tablettát 1 liter vízhez, vagy egy tablettát a kétrészes kenőanyagszelencé II) jelzett részének tartalmához). A szódaboldatot tavasszal, nyáron és ősszel alkalmazzuk; télen, fagyban használni tilos. b) Megsűrűsödött (rástáradt) kenőanyagok feloldására és lemosására a fegyvermesteri műhelynek kőolajat is szabad használni. A kőolaj használata után a géppisztoly alkatrészeit töröljük szárazra és utána zsírozuk be.

2. Hareteri viszonyok közt, nagyobb hidegben ($-30\text{ }^{\circ}\text{C}$), úgyszintén 21. számú téli kenőcs hiányában, a géppisztoly működő alkatrészeinek kenése meg van engedve 20%-os orsóolaj és 80%-os petróleum keverékével.

Ezzel a keverékkel a csőfuratot kenni, vagy pedig azt mint óvó kenőanyagot használni tilos.

3. Fegyverolajat csak nyári időben használunk. Télen fegyverolajjal a működő alkatrészeket bekenni azért nem szabad, mert a hőmérséklet kismérvű csökkenése esetén már megsűrűsödik és ennek következtében a lövésnél akadályokat okoz.

XIII. A GÉPPISZTOLY SZERKEZETÉBEN A RENDES HASZNÁLAT KÖZBEN FELLÉPŐ MŰKÖDÉSI ZAVAROK

1. Lövés közben előforduló jellegzetes akadályok és azok elhárítása

74. A géppisztoly hozzáértő kezelés, gondos ápolás és gondozás esetén megbízható és akadály nélkül működő fegyver.

Mindezek ellenére tartós hadihasználatnál az alkatrészek természetes kopása, a szerkezet elpiszkolódása, vagy pedig a géppisztoly figyelmetlen és gondatlan kezelése következtében előfordulnak rendellenességek, melyek a kifogástalan működést gátolják és tüzelés közben akadályokat okoznak.

A lövés közben előforduló akadályok legnagyobb része egyszerű töltési fogással — a zár hátrahúzásával — elhárítható.

Eltérően más rendszerű önműködő fegyverektől, a géppisztolynál a zár nem teljes csukódása esetén (a mozgó alkatrészek nem mennek teljesen az elülső helyzetükbe), ha a töltényürben töltény van, a zárat kézzel előre tolni szigorúan tilos, mert a géppisztoly elsülhet!

Az alábbi táblázat lövés közben a leggyakrabban előforduló akadályokat, azok okát és elhárítás módját ismerteti.

Lövés közben keletkező akadályok elhárítása tábori viszonyok között a következőképp történik:

a) Akadály esetén a zárfogantyúval ismételnünk és a lövést folytatjuk.

b) Ha töltény, vagy hüvely maradt a tokban, eltávolítjuk; a zárfogantyúval a zárat hátrahúzzuk és a lövést folytatjuk.

c) Ha az akadály tárhibából keletkezett, a rossz tárat lekapcsoljuk s a lövést új tárral folytatjuk.

d) Ha az akadály a géppisztoly tartós lövése folytán előálló piszkolódásból keletkezett, a tárat lekapcsoljuk, a zárat petróleummal, vagy hig orsóolajjal átmoszuk; utána néhány-szor a zárat hátrahúzzuk, a tárat felkapcsoljuk és a lövést folytatjuk.

Az akadály felismerése	Az akadály oka	Elhárítás módja
1. Elcsúszás, lövés nem következett be. A zár előlő helyzetben marad.	Hibás töltény. A mozgó részek bepízskolódása. Gyúszeg törés, vagy kopás.	Töltési fogással ismételfünk és a lövést folytatjuk. A géppisztolyt megtisztítjuk. A géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe adjuk le, a használhatatlan, vagy törött alkatrész pótlása végett.
2. A zár nem megy teljesen előre az előlő helyzetbe. Lövés nem következik be.	A géppisztoly bepízskolódása. Túlsűrű a kendőanyag a súrlódó felületeken. A helyretolórugó gyenge-sége, vagy törése. A kivető elgörbülése, vagy a tár-ajkak torzulása.	A zárat nem szabad előretolni! A zárat hátrahúzzuk és hátul biztosítjuk. A tárat lekapcsoljuk. A szerkezet bepízskolódása, vagy vastagon történt bekenése esetén a zárat kivesszük s megtöröljük a tokkal együtt, utána vékonyan bezsírozzuk s a lövést folytatjuk. Hibás tár helyett tartaléktárat kapcsolunk fel. A kivető elgörbülése esetén a géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe küldjük.
3. A töltés elmarad. Lövés nem történik. Zár előlő helyzetben. A töltényűrben nincs töltény.	Az adogatólemez ékelődése a tárbán. A tár testének horpadása. Az adogatórugó törése.	Töltési fogással ismételfünk és a lövést folytatjuk. Az akadály ismétlődése esetén kicseréljük a tárat. Hasznavehetetlenné vált tárat a fegyvermesteri műhelybe küldjük.
4. Töltény a csőfar előtt a tokban fekszik. Lövés nem történt. A zár nem ment teljesen előre. Töltény nincs a töltényűrben.	A tár ajkainak ki nyílása, vagy kopása. Az adogatórugó gyengülése.	A zárat nem szabad előretolni! A zárat hátrahúzzuk és hátul biztosítjuk. A tárat lekapcsoljuk. A tokban lévő töltényt eltávolítjuk. Tárat felkapcsoljuk és a lövést folytatjuk. Ismétlődés esetén tárat cserélünk és a hibás tárat a fegyvermesteri műhelybe küldjük.
5. Az üres hüvely nem vetődött ki. A zár nem ment teljesen előre, mert megakadt a ki nem dobott hüvelyben. Új lövés nem történt.	A zár nem ment eléggé hátra. A kivető eltört.	A zárat hátrahúzzuk és hátul biztosítjuk. Tárat lekapcsoljuk. Eltávolítjuk a tokban maradt üres hüvelyt. A tárat felkapcsoljuk és a tüzelést folytatjuk. Kivető törés esetén a géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe küldjük.

Az akadály felismerése	Az akadály oka	Elhárítás módja
6. Az üres hüvely a töltényűrben maradt. Új lövés nem történt. A zár nem megy teljesen előre, mert a töltény beleütközik a töltényűrben maradt hüvelybe.	A hüvelyvonó torzult, vagy törött. A hüvelyvonórugó törése, vagy egyengülése. A hüvelyvonó karma kiugrott a hüvely hornyából. A töltényűr erős bepízskolódása.	A zárat hátrahúzzuk és hátsó helyzetben biztosítjuk. A tárat lekapcsoljuk. A töltényűrbe azorult hüvelyt a tisztítóvesszővel a csőfura-ton át kilökjük. Tárat felkapcsoljuk és a lövést folytatjuk. Kiszűrtjük a töltényűrt, a hüvelyvonót és rugóját megvizsgáljuk. Ha ezek töröttek, a géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe küldjük.
7. Kettős lövés. A tűzváltó egyes lövésre állítva is 2-3 lövéses sorozatot lő. A zárakasztó feje a zár ütköző felületét nem éri.	Pízskok, vagy zsírlerakódás, illetőleg megsűrűsödés (különösen télen) a mozgó alkatrészekben.	A géppisztolyt szétszedjük. A mozgó alkatrészeket a megvastagodott zsírtól megtisztítjuk, a zárat utána vékonyan bekenjük és a géppisztolyt összerakása után a tüzelést folytatjuk.
8. A zár a zárakasztó fején nem akad meg.	A zárakasztó fejének, vagy a zár ütközőfelületének kopása. A zárakasztó rugójának törése, vagy meggyengülése.	A géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe kell küldeni.
9. Akaratlan sorozattűz a billentyű elengedése után.	Oka ugyanaz, mint az előbbi esetben. Lövegkenőcs rá-száradása az el-sűtőszerkezetre.	A géppisztolyt szétszedjük, a tokot, zárat megtisztítjuk. A zár ütköző felületét és a zárakasztó fejét megvizsgáljuk. Ezen alkatrésznek hibája esetén a géppisztolyt fegyvermesteri műhelybe kell küldeni.

2. A lövés közben előforduló akadályok megelőzésére óvintézkedések

75. a) Szigorúan tartjuk be a géppisztoly karbantartására, szétszedésére és összerakására, tisztogatására, bekenésére és megvizsgálására vonatkozó utasításokat.

b) Tartós tüzelés (500—1000 lövés) után a géppisztolyt részlegesen szétszedjük, a lóporlerakódást és a megsűrűsödött kenőanyagot a működő alkatrészekről eltávolítjuk, utána vékonyan bekenjük, s a géppisztolyt összerakjuk.

Ha a harszavak nem teszik lehetővé a géppisztoly szétszedését, a tárat lekapcsoljuk, a tűzváltót sorozattűzre állítjuk, s a kivétőre át köölajat vagy hig orsóolajat bőségesen beöntünk; utána a billentyű hátrahúzása közben a zárat néhányszor előre- és hátrahúzzuk, hogy a megsűrűsödött kenőanyag és lóporlerakódás feloldódjon.

c) Tartós tüzelésnél minden 150—200 lövés után kisebb szünetet tartunk a cső lehűlése céljából; a töltényűrt vagy a tár legfelső töltényét pedig megolajozzuk.

d) A géppisztolyt gondosan óvjuk bepiszkolódástól (por, homok, hó, stb.).

XIV. A GÉPPISZTOLY BELÖVÉSE

76. Minden géppisztolyt löjünk be az előírt lőtávolságra.

77. A géppisztolyokat szétszedett és összerakott állapotban továbbá belövés előtt az alegységparancsnok és a fegyvermester megvizsgálja.

Hibák felfedezése esetén a géppisztolyt a fegyvermesteri műhelybe küldjük.

Belövés előtt a csőfuratot szárazra töröljük.

78. A géppisztoly belövését a lövészetre kedvező feltételek között végezzük, meleg, tiszta és szélcsendes időben. Szükség esetén zárt lövöldében vagy a lőtér szélétől védett szakaszán is végrehajtható.

79. A belövés távolsága 100 m; a nézőke 20-as jelen áll.

A belövést 1 m magas és 50 cm széles fehér céltáblára rögzített, 30 cm magas és 20 cm széles négyzetre kell végrehajtani.

Célpontul a fekete négyszög alsó szélének közepét vegyük, amely megközelítően a lövész fejével egymagasságban legyen.

Mivel 100 m-re a 20-as jelre állított nézőkével lövünk, a célpont felett 30 cm-re krétával vagy színes írónnal jelöljük meg egy pontot.

A megjelölt pont ellenőrző pontul szolgál.

A belövést ülve, lőbakról vagy fekve, feltámasztva végezzük. Támasztékul fűrészporral nem túl keményre töltött zsákokat használjunk. Feltámasztott lövésnél a lövő balkeze, — mellyel a géppisztolyt tartja — a támasztékon nyugodjon.

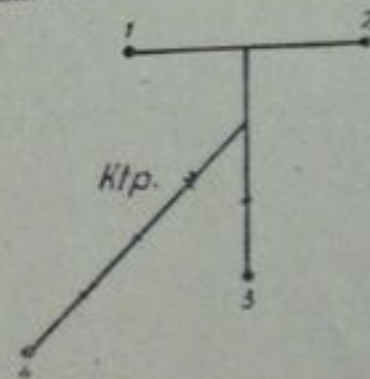
80. A belövés egyes lövésekkel (4 tölténnyel) gondos és egyformán végrehajtott célzással történjék. A lövések leadása után az alegységparancsnok (helyettes) megtekinti a céltáblát, megállapítja a találatokat, a középső találatpontot és a belövés helyességét.

A géppisztoly találati képe jó, ha mind a négy találat, vagy esetleg három legközelebb fekvő találat 20 cm átmérőjű ellenőrző körön belül esik. Ha a találatok nem felelnek meg ennek a követelménynek, az alegységparancsnok (helyettes) és a fegyvermester a géppisztolyt vizsgálja meg, ellenőrizze az irányzék beállítását és a belövést ismételtesse meg.

Ha a géppisztoly másodszori belövésének eredménye sem felel meg, a géppisztolyt a fegyvermesteri műhelynek kell átadni a rossz szórás okának felderítése végett.

Ha a belövésnél nyert találatkép megfelel, az alegységparancsnok megállapítja a középső találatpont fekvését. A középső találatpontnak egy irányban sem szabad 5 cm-nél nagyobb távolságra eltérni az ellenőrző ponttól.

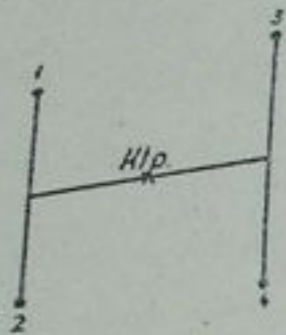
Megjegyzés: A négy lövésből álló találatkép középső találatpontjának megállapítására egy egyenes vonallal kössük össze bármely két találati pontot és a közöttük lévő távolságot felezzük meg. Az így nyert pontot kössük össze a harmadik találati ponttal és a közöttük lévő távolságot

10. ábra.

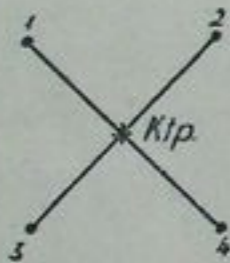
össze három egyenlő részre. A két első találati ponthoz közelebb eső pontot kössük össze a negyedik találati ponttal és a közöttük lévő távolságot kössük össze a harmadik találati ponttal és a közöttük lévő távolságot három egyenlő részre. Az a pont, amelyik a negyedik találati ponttól három osztásnyi távolságra fekszik, a közepes találati pont (ktp.) (10. ábra.)

A találatok szimmetrikus elhelyezkedése esetén a középső találati pontot a következő módszerek egyikének segítségével lehet meghatározni:
 a) az egy sorban fekvő találatokat párosával összekötjük, a két egyenes közepét ismét összekötjük, s az így nyert egyenest megfelezzük; a felezőpont lesz a középső találati pont. (11. ábra.)

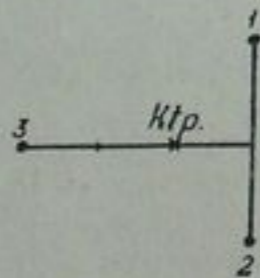
11. ábra.

b) a találati pontokat párosával keresztező egyenesekkel összekötjük és ezeknek az egyeneseknek keresztezési pontja a középső találati pont. (12. ábra.)

12. ábra.

A középső találati pontnak három találat után való megállapításánál: két találati pontot egyenes vonallal kötünk össze. Ennek a vonalnak

13. ábra.

a közepét kössük össze a harmadik találatponttal. Ezt az új vonalat osszuk három egyenlő részre, az első vonalhoz legközelebb eső pont lesz a középső találati pont. (13. ábra.)

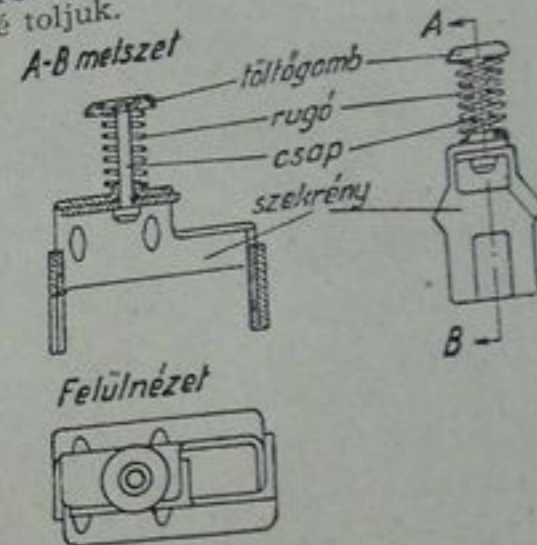
81. Ha a géppisztoly szórása nem felel meg az előírt követelményeknek, a fegyvermester a belövéseknél nyert eredmények alapján a célgömböt jobbról-balra, le- vagy felállítva helyesbítse.

A célgömb helyének megváltoztatásánál figyelembe kell venni, hogy a célgömbnek 0,1 mm-el történő állításával a középső találatpont 100 m távolságon kb. 2,6 cm-el tolódik el.

82. A géppisztoly belövése után a célgömbtökén lévő régi belövőjelet (bevágás) eltüntetjük és helyette új jelet ütünk be.

83. Az ivestár megtöltése

1. A tárat balkézbe tartjuk, tárajakkal felfelé és kiszögellésével balra, a jobbkezbe pedig néhány töltényt veszünk.
2. Egymásután a töltényeket a jobbkez hüvelyk- és mutatóujjával a hüvely nyakánál és a lövedéknél fogva ráhelyezzük a tárban lévő legfelső töltényre, majd lefelényomva, a tárajkak közé toljuk.

14. ábra. Ivestár töltőgép.

3. A következő tölténnyel hasonlóképp lenyomjuk a tár legfelső töltényét és azt is betoljuk a tárajkak közé.

4. Ilyen eljárással 30—35 töltényt helyezünk egymásután a tárba. Az íves tár töltéséhez tártöltőgépet is lehet használni, melyet felülről helyezünk a tárra, a társzáj rész kiszögellésére.

A táraknak töltőgéppel való töltésénél, a gép töltőgombjára gyakorolt nyomással szorítjuk a töltényeket a tárba.

LŐUTASÍTÁS

A GÉPPISZTOLLYAL VALÓ TÜZELÉS FOGÁSAI

1. Általános szabályok

84. A géppisztollyal való tüzelés:
a tüzelés előkészítésére (tüzelőállás foglalás, töltés, irányzékalállítás, tűzváltoállítás),
a tüzelés végrehajtására és
a tüzelés beszüntetésére (ideiglenes megszakítás, tárváltás) tagozódik.

85. A géppisztolyos parancsra, vagy öntevékenyen tüzel.
86. A géppisztollyal

fekvő	} testhelyzetből,
térdelő	
ülő	
álló	
szabadkézből,	

feltámasztva, vagy
menetközben tüzelünk.

87. «Tölts» vezényszóra a géppisztolyos töltse meg géppisztolyát abban a helyzetben, melyben a vezényszó érte.

Szükség esetén a «Tölts» vezényszó előtt a tüzelési testhelyzetet is elrendelhetjük.

Harcban a géppisztolyok megtöltésére idejében adjunk parancsot.

88. A tüzelést tűzfeladat adásával, vagy tűzparanccsal rendeljük el.

A tűzparancs tartalmazza:

a cél meghatározását,
az irányzéktávolság megállapítását,

a célpont megjelölését,
a tüzelési mód szabályozását,
a töltények számát és
a tűz megkezdését.

Például:

a) «1. géppisztolyos raj! Féljobbra a szalmakaszalnál oldalt, mozgó csoport! 200! Célpont derék! Egyes lövés! Lassú tűz! Tíz töltény! Tűz!»

b) «4. géppisztolyos raj! Egyenest a száraz fától két ujjnyira jobbra a bokorban, géppuska! 100! Célpont a cél alatt! 20 töltény, két rövid sorozat! Tűz!»

c) «1. géppisztolyos raj! Rohamozó csoport! Hosszú sorozat! Tűz!»

d) «3. géppisztolyos raj! Egyenest golyószóró! 200! Össztűz! Célpont a cél alatt! Tíz sorozat! Tűz!»

A tűz beszüntetését «3. géppisztolyos raj! Tűzet szüntess!» vezényszóval vagy hosszú sipjellel rendeljük el.

A géppisztolyos a tüzelésnél minden fogást gyorsan hajtson végre. A cél figyelését csak az irányzékalállítás tartamára szakítsa meg.

89. A géppisztolyos a tüzelés előkészítésénél tartsa szem előtt a vonatkozó szabályokat, válasszon az adott helyzetnek legmegfelelőbb tüzelőállást és tüzelési testhelyzetet oly módon, hogy géppisztolyának tüze a leghatásosabb legyen.

2. Tüzelés fekvő testhelyzetben

a) A tüzelés előkészítése

90. A géppisztolyos fekvő testhelyzetben való tüzeléshez a következő fogásokat hajtja végre:

a) a géppisztolyt szíjánál fogva vegye le válláról, vagy hátáról, jobbkezzel markolja át a markolatot, tartsa a géppisztolyt jobbkezzel csőtorkolattal előre és fölfelé, jobblábal lépjen egyet előre és kissé jobbra;

a) a géppisztolyt csőtorkolattal fordítsa a cél felé, gyorsan ereszkedjék baltérdére, baltenyerével majd könyökével támaszkodjék a földre, feküdjék baloldalára;

c) a géppisztolyt vegye balkezébe, fogja át az irányék alatt, a válltámasz érjen a földhöz, a cső nézzen előre és enyhén felfelé;

d) forduljon teljesen hasra, s jobbkézével markolja át a markolatot, tartsa a géppisztolyt a c) pont alatt leírt helyzetben;

e) mutasson minél kisebb célt, lábait lábfejekkel kifele vesse szét, sarkait helyezze a földre.

91. Ha a tüzet azonnal meg kell nyitni, a zárbiztosítót húzza ki jobbra, a zárfogantyút húzza hátra, majd a tűzváltót állítsa a szükséges tüzelési módra (egyes lövés, vagy sorozat-tűz) megfelelően, jobbkezelével fogja át a markolatot, mutatóujját helyezze a billentyű elé.

b) A tüzelés végrehajtása

92. A géppisztolyos — szemét egy pillanatra se vegye le a célról — emelje fel a géppisztolyt célratartáshoz, a válltámaszt szorítsa a vállgödörbe, fejét kissé tolja előre a nyak megerősítése nélkül és jobbarcát szorítsa a válltámaszhoz.

A tüzelést a 27. pontnak megfelelően végezze.

93. A géppisztollyal úgy célozzunk, hogy balszemünket behúnnyjuk, majd jobbszemünkkel a célgömb csücsát a nézőkeszélességének közepébe és az irányél magasságába hozzuk. Az irányél legyen vízszintes.

Ebben a helyzetben a géppisztolyt a célpontra irányítjuk, egyidejűleg a billentyűt hátrahúzzuk.

94. Egyes lövésnél a billentyűt minden lövés után engedjük előre.

95. Sorozattűz lövésénél a géppisztolyt jobbkézzel erősen szorítsuk a vállgödörbe és a billentyűt tartjuk hátrahúzott helyzetben. Minden sorozat után tartunk rövid szünetet és az elmozdult irányzövetet irányítjuk újból a célpontra.

c) A tüzelés beszüntetése

96. A tűz beszüntetése lehet ideiglenes, vagy tartós. Eljárás a tűz ideiglenes beszüntetésénél.

a) Ha nem kell tüzelőállást változtatni:

A zárat hozzuk hátsó biztosított helyzetbe.

Ehhez a zár fogantyúját kissé hátrahúzzuk, hogy a zárbiztosító a tokon lévő vájattal szembe kerüljön, majd a zárbiztosítót balra toljuk.

A fogantyú mozgatásával ellenőrizzük, hogy a beállítása a zárbiztosítónak pontosan megtörtént-e.

b) Ha a tüzelőállás megváltoztatása előrelátható:

A zárat elülső helyzetbe állítjuk.

Ehhez balkézzel nyomást gyakorolunk a tártartókilincsre és jobbkézzel a tárat levesszük.

Jobbkézével megfogjuk a zárfogantyút és kibiztosítjuk, balkéz mutatóujjal meghúzzuk az elsütőbillentyűt, ugyanakkor a zárat lassan előre engedjük, majd az elülső helyzetben a zárbiztosítékot rögzítjük. Ezután a tárat újból felkapcsoljuk.

97. A tüzelés tartós beszüntetése esetén:
Az irányzövetet állítsuk alapállásba és a tárat vegyük le, a zárfogantyút nyomjuk előre, a zárbiztosítót toljuk balra, a tárból vegyük ki a töltényeket, majd a tárat illesszük a géppisztolyra.

3. Tüzelés térdelő testhelyzetben

98. A harcos a géppisztolyt a szíjánál fogva vegye le a válláról, vagy a hátáról, balkézzel fogja meg a társzekerényt, jobbkézzel pedig a markolatot, majd lépjen jobblábal egy lépést hátra, ereszkedjen a jobbtérdére és üljön a csizma sarkára. A géppisztolyt két kézzel fektesse a balcombjára úgy, hogy a sátorvas kerüljön a combra, a cső nézzen rézsut balra, jobbkézzel fogja meg a zárfogantyút, a géppisztolyt töltsen meg és állítson irányzövetet. A bal alsó lábszárát tartsa lehetőleg függőlegesen.

99. Térdelő testhelyzetben a célratartásnál a balkönyököt támasszuk a csipőhöz, vagy a testalkatnak megfelelően kissé a térd felé, rátámaszkodva a jobbcombra. A jobbkönyököt kissé emeljük fel és a válltámaszt szorítsuk a vállgödörbe.

4. Tüzelés ülő testhelyzetben

100. Az ülő testhelyzet legyen kényelmes.

a) Forduljunk a cél felé úgy, hogy a cél tőlünk félbalra essen, leülünk és a sarkakat erőteljesen a földre szorítjuk. A balkönyököt a balcsipőhöz támasztjuk, balkézzel átfogjuk a géppisztolyt az irányzék alatt, vagy a tárnál. Jobbkézzel hátrahúzzuk a zárfogantyút, majd töltünk és irányzövetet állítunk, mint a fekvő testhelyzetbeni tüzelésnél.

b) Keresztbe rakjuk lábainkat és úgy húzzuk magunk alá, hogy a balláb talpa a jobbláb térdé alá jusson. Balkönyökünket támasszuk a balterdünkre, balkezünkkel fogjuk át a géppisztolyt az irányzék alatt, vagy a társzekerénnél. Jobbkézzel nyissuk ki a zárat, töltünk, állítsunk irányzövetet, mint fekvő tüzelésnél.

Ülő testhelyzetben a célratartásnál mindkét könyökünket támasszuk fel térdeinkre.

5. Tüzelés álló testhelyzetben

101. Félíg a cél felé fordulunk úgy, hogy a cél tőlünk fél-balra essen, ballábbal egy rövid lépést teszünk és a testsúlyt egyenletesen mindkét lábra helyezzük. Egyidejűleg jobbkezdbe vesszük a géppisztolyt és csőtorkolattal a cél felé fordítjuk. Balkézrel átfogjuk a társzekrényt, jobbkezzel hátrahúzzuk a zárfogantyút és átfogjuk a markolatot.

102. Álló testhelyzetben a célratartást, a célzást és a tüzelést a 92—95. pontokban előírtak szerint végezzük.

103. Ha szűk lövészárokból, vagy egész közeli távolságon váratlanul ellenségbe ütközünk, a géppisztolyt csőtorkolattal fordítsuk a cél felé és lövünk sorozattüzet («Csípőlövés»).

6. Tüzelés feltámasztva, tereptárgyak mögül

104. Ha a géppisztolyos tereptárgyak (fatörzs, kerítés, ablak) kihasználásával feltámasztott géppisztollyal tüzel, tüze pontosabb lesz és könnyebben kivonhatja magát az ellenség figyelése és tüze alól.

A géppisztolyos olyan támasztékot keressen, hogy kényelmes testhelyzetben tüzelhessen.

105. A géppisztoly társzekrényét sohase helyezzük közvetlenül valamely kemény támasztékra, mert az a találati valószínűséget csökkenti. A géppisztoly társzekrényét vegyük a balkéz tenyerébe és a balkezet fektessük a támasztékra.

Tartós tüzelésnél a géppisztoly csököpenyét támasszuk fel; a tár se a talajt, se a támasztékot ne érintse.

Mielőtt a géppisztolyt kemény támasztékra fektetnénk, helyezzünk alá puha rugalmas anyagot (zsák, köpeny, gyep-tégla stb.).

106. Ha fatörzs, fal stb. mögül térdelve, vagy állva tüzelünk, baloldalunkat és vállunkat szorosán támasszuk meg, de ügyeljünk, hogy a géppisztoly és a géppisztolyt tartó kéz ne érintkezzen a fatörzsszel (fallal stb.), mert ez a lövés oldaleltérését eredményezi.

7. Tüzelés mozgás közben

107. Mozdulás közben való tüzeléshez a géppisztolyt «Mellhez» helyzetben hordjuk, vagy kézben tartjuk.

Kétféle módon tüzelhetünk:

a) ha a cél 100 m-nél nagyobb távolságra van, akkor egy

pillanatra álljunk meg, a kézben tartott géppisztolyt emeljük vállhoz, gyors célzás után lövünk egy-két sorozatot, majd folytassuk a menetet;

b) 100 m-nél közelebb lévő célra a mozgás beszüntetése nélkül tüzelünk. Ehhez a «Mellhez» helyzetben lévő géppisztolyt balkézrel a társzekrényhez, jobbkezzel a markolatnál megfogjuk, jobbsípönkhöz szorítjuk és szórótüzet lövünk («Csípőlövés»).

8. Tüzelés síról

108. Sílécen fekvő testhelyzetben való tüzeléshez vegyük a géppisztolyt a jobb-, a botokat a balkézbe. Álljunk meg, a síléceket terpeszük, ereszkedjünk a baltérdre, gyorsan feküdjünk le, a botokat helyezzük magunk elé, mindkét könyököt támasszuk a botokra és készüljünk fel a tüzeléshez.

Térdelő testhelyzetben a botokat szúrjuk egymás mellé a balláb elé, a jobb sílécet fordítsuk kissé jobbra úgy, hogy a kötés érintse a bal síléc végét. Jobbtérddel ereszkedjünk a sílécre és készüljünk fel a tüzelésre.

Sílécről álló testhelyzetben úgy tüzelünk, mint sí nélkül. Az állás szilárdabb és a tüzelés pontosabb lesz, ha a botokat támasztékul használjuk. Ehhez mindkét sítót szúrjuk a hóba, a tartószíjakon dugjuk át a balkézfejet és a géppisztolyt támasszuk fel.

9. Tüzelés lóhátról

109. Lóhátról csak egyes lovasok tüzelnek.

A tüzelés előkészítésénél a szárat tartjuk a balkézben, a géppisztolyt úgy vegyük jobbkezdbe, hogy a csőtorkolat a ló fejétől balra mutasson. A géppisztolyt balkézrel támasszuk fel, a zárat állítsuk tüzelési helyzetbe.

Helyben való tüzeléshez úgy álljunk meg a lóval, hogy a tüzelés iránya a ló balválla felett haladjon el.

A testsúlyt a tüzelés pillanatában helyezzük kissé előre, a térdeket szorítsuk erősen a ló oldalához és a lábhegyeket fordítsuk kissé oldalt.

Mozgás közben végrehajtott tüzelésnél mérsékelten emelkedjünk fel a kengyelben, a testsúlyt helyezzük előre, a térdeket szorítsuk a lóhoz és a géppisztolyt tartjuk a ló feje felett.

Ha a mozgás irányától oldalt kell tüzelni, emelkedjünk fel kissé a kengyelben, a testsúlyt helyezzük a cél irányába eső kengyelre.

A TÜZELÉS SZABÁLYAI HARCBA

I. Általános szabályok

110. A géppisztolyos a harc helyéhez alkalmazkodva, általában önállóan tüzel.

1. táblázat

Irányzék-távolság (m)	30°-os			
	magassági		szélességi	
	szórás cm-ben			
	egyes lövésnél	rövid sorozatnál	egyes lövésnél	rövid sorozatnál
50	10	21	10	19
100	21	31	21	29
150	32	42	32	40
200	42	56	41	54
250	54	71	53	68
300	67	90	65	84

Különféle egyedülálló cél eltalálásához szükséges tölténymennyiséget rövid sorozatokkal (3—4 lövés) való tüzelésnél a 2. táblázat mutatja.

2. táblázat

Irányzék-távolság (m)	Fej	Mell	Szőkelő	Álló	Golyószóró
	a l a k				
50	3	2	1	1	1
100	4	3	2	1	2
150	6	4	3	2	2
200	8	5	4	3	3
250	12	7	5	3	4
300	16	9	6	4	5

2. A célok kiválasztása és értékelése

111. Harcban a géppisztolyos leghálásabb céljai a fedetlenül mutatkozó parancsnokok, egyes harcosok, hírvivők, figyelők, valamint a hirtelen felbukkanó, szökelő, rohamozó csoportok és tüzfegyverek. A géppisztolyos a fontos és veszélyes célokat, ezek közül pedig elsősorban a legközelebb lévő célt vegye tűz alá.

3. Irányzék és célpont megállapítása

112. 100 m távolságon belül minden célra 100 m-es, 300 m-en belüli célokra 200 m-es irányzékkel tüzelünk.

113. A célpont általában a cél alsó szélének a közepe. Magas célokra (szökelő, lovas stb.) való tüzelésnél a célpontot a cél legszélesebb részén (mell, derék) válasszuk.

Tüzelés közben figyeljük a becsapódásokat és szükség esetén változtassunk célpontot.

3. táblázat

Irányzék-távolság (m)	+45°	+35°	+25°	+15°	+5°	-5°	-15°	-25°	-35°	Erős (10 m/mp) cél-felé fúvó szélnél a célpontot lejjebb, szembe fúvó szélnél feljebb válasszuk cm-rel
	C°-nak megfelelő hőmérsékletnél									
	a célpontot lejjebb választjuk cm-rel			a célpontot feljebb választjuk cm-rel						
100	3	2	1	—	1	2	3	4	5	0
150	6	4	2	—	2	4	6	8	10	1
200	12	8	4	—	4	8	12	16	20	3
250	24	16	8	—	8	16	24	32	40	6
300	36	24	2	—	12	24	36	48	60	10

114. Géppisztollyal való sorozatlövésnél a hőmérséklet és a szél befolyását (a nagyobb méretű szórása miatt) nem vesszük figyelembe.

Ha egyes lövésekkel tüzelünk — különösen akkor, ha a cél kicsi —, hidegben és szembefúvó szélnél a célpontot magasab-

ban, nagy melegben és lőirányba fúvó szélnél alacsonyabban válasszuk a 3. táblázatban megadott méretekkel.

115. Oldalirányú szél a lövedéket oldalt eltéríti. Ezért a célpontot a 4. táblázat szerinti méretekkel mindig abba az irányba helyezzük át, ahonnan a szél fúj.

4. táblázat

Irányzék-távolság (m)	Mérsékelt (4 m/mp) 90° alatti szélnél	
	a célpontot helyezzük át	
	cm-rel	emberi test szélességgel
50	5	—
100	20	1/2
150	45	1
200	75	1 1/2
250	110	2
300	150	3

Megjegyzés: 1. A célpontot erős szélben (10 m/mp) a táblázatban megadott mérték kétszeresével, gyenge szélben (2–3 m/mp) felével helyezzük át.

2. Ferde irányú szélnél a helyesbítés mértékének felét alkalmazzuk.
3. A célpontot a cél alsó szélének közepétől számítva helyezzük át.

4. Tüzelés egyes alakokra és célcsoportokra

116. Fedetlenül mutatkozó egyes alakokat 300 m-en belül egyes lövésekkel, vagy rövid sorozatokkal küzdünk le. Célpont általában a cél alsó szélének közepe; magas céloknál a célpontot az előzőekben közöltek szerint válasszuk meg.

117. Csoportokra 200 m-en belül vagy annál közelebb, rövid sorozatokkal tüzelünk és a csoporton belül a célokat egymás után célozzuk meg és küzdjük le.

118. Száz m-re, vagy annál közelebb a támadót egész kiterjedésében szórótűzzel lőtt hosszú sorozatokkal semmisítjük meg.

119. Erdei harcban, fák mögül, rövid sorozatokkal üssünk rajta az ellenségen.

120. Lövészárokban, vagy szűk helyen vívott harcban az ellenséget kapásból lőtt sorozattűzzel semmisítjük meg.

5. Tüzelés hirtelen felbukkanó és mozgó célokra

121. Hirtelen felbukkanó, rövid ideig mutatkozó céloknál tekintünk át gyorsan a harcterületet, derítsük fel és értékeljük a célokat, becsüljük meg távolságukat, állítsunk irányzékot és válasszuk meg a célpontot.

A célok azonnali leküzdését a tüzelési előkészületek meggyorsításával érjük el.

122. A rejtett cél felbukkanását célratartott géppisztollyal várjuk, a mutatkozáskor egyes lövésekkel, vagy sorozattűzzel semmisítjük meg.

A váratlanul felbukkanó célt tűzzel való rajtaütéssel küzdjük le.

123. Mozgó gyalogosra tüzelésnél a cél távolságának megfelelő irányzékot állítsunk.

124. Oldalt mozgó céloknál az irányzékot a cél távolságának megfelelően, az előretartás mértékét pedig az 5. táblázat szerint állapítsuk meg.

5. táblázat

Irányzék-távolság (m)	Derékszögben oldalt futó gyalogos célnál (3 m/mp) az előretartás	
	cm-ben	emberi test szélességben
50	30	1/2
100	75	1 1/2
150	115	2 1/2
200	160	3
250	210	4
300	260	5

Megjegyzés: Lépésben mozgó céloknál az előretartás mértékét felére, a lövonagra ferdén haladó céloknál pedig egyharmadára csökkentjük.

125. A mozgó célra való lövést végrehajthatjuk oly módon is, hogy a géppisztolyt a cél haladási irányába olyan pontra irányozzuk be, melyen a cél át fog haladni. A tüzet akkor nyitjuk meg, ha a cél az előretartás mértékének megfelelő távolságra ér.

6. Tüzelés légi célokra

6. táblázat

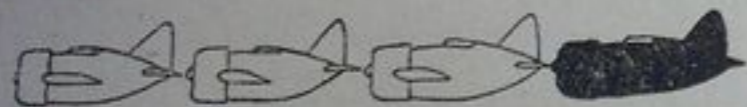
Repülőgép sebessége (m/mp)	Irányék-távolság és előretartás méterben			
	50	100	200	300
60	6,6	15,0	32,4	52,2
70	7,7	17,5	37,8	60,9
80	8,8	20,0	43,2	69,6
90	9,9	22,5	48,6	78,3
100	11,0	25,0	54,0	87,0
110	12,1	27,5	59,4	95,7
120	13,2	30,0	64,8	104,4
140	15,4	35,0	75,6	121,8
150	16,5	37,5	81,0	130,5

126. Repülőgépre és ejtőernyősökre géppisztollyal 300 m-ig, 200 m-es irányékkal tüzelünk.

A tüzelés a repülőgépre akkor a legkedvezőbb, ha a repülőgép a géppisztolyosra támad, vagy attól távolodik. Célpont mindkét esetben a repülőgép orra.

127. Minden más esetben a 15. ábrán bemutatott és a 6. táblázat szerinti előretartás alkalmazásával tüzelünk.

128. Előretartásnál vegyük figyelembe a gép repülési irányát és becsüljük meg sebességét.

15. ábra. Tüzelés az arcvonáshoz közeledő repülőgépre, a gép háromszoros hosszának megfelelő előretartással.

Például: A repülőgép sebessége 80 m/mp. Törzsének hossza 10 m. Az előretartás 100 m-en 2 törzshosszúság, 200 m-en 4 törzshosszúság, 300 m-en 7 törzshosszúság. Repülőgépre az egység parancsnokának parancsára tüzelünk.

129. Ejtőernyősökre tüzelésnél az előretartást a süllyedés sebességének megfelelően alkalmazzuk, a 7. táblázat szerinti mértékben.

7. táblázat

Irányéktávolság (m)	50	100	200	300
Az előretartás mértéke 6 m/mp süllyedési sebesség mellett érvényes	A láb alá	1/2	1 1/2	3
		testmagassággal lejjebb célozzunk		

130. Légi célokra a helyzetnek megfelelően ülő, térdelő, fekvő, vagy álló testhelyzetből lehetőleg feltámasztva (kerítés, fatörzs, stb.) tüzelünk.

1. melléklet

Irányéktávolság (m)	Oldalgás mm-ben	A lövedék rövideje (mp)
50	—	0,11
100	—	0,25
150	10	0,39
200	20	0,54

2. melléklet

Irányék-távolság (m)	méter távolságon a röp magasságok em-ben									
	50	100	150	200	250	300	350	400	450	500
50	—	-14	-40	—	—	—	—	—	—	—
100	7	—	-25	-60	—	—	—	—	—	—
150	15	16	—	-34	-92	—	—	—	—	—
200	22	30	25	—	-50	-126	—	—	—	—

TARTALOMJEGYZEK

	Oldal
Anyagismeret	
I. A fegyver rendeltetése és harcászati jellemzése — — —	3
II. A 7,62 mm-es könnyű géppisztoly szerkezete — — —	4
A fegyver alkatrészei és azok rendeltetése — — —	4
III. A géppisztoly működése — — — — —	9
1. Az elsütőszerkezet működése — — — — —	9
2. A géppisztoly működése — — — — —	10
IV. A géppisztoly gondozása — — — — —	12
1. Általános szabályok — — — — —	12
2. A géppisztoly szétszedése — — — — —	13
3. A géppisztoly összeszerelése — — — — —	14
V. A géppisztoly megvizsgálása összerakott és szétszedett állapotban — — — — —	15
VI. A géppisztoly — naponkénti — a kezelő által végzendő megvizsgálásának sorrendje — — — — —	16
VII. A géppisztoly megvizsgálása összeszerelt állapotban — —	16
1. A szerkezet működésének ellenőrzése egyes lövésre állított tűzváltónál — — — — —	16
2. A szerkezet működésének ellenőrzése a sorozatlövésre állított tűzváltónál — — — — —	17
3. A zárbiztosító működésének ellenőrzése — — — — —	17
4. Az irányzék és célgömb ellenőrzése — — — — —	18
VIII. A géppisztoly megvizsgálása szétszedett állapotban — —	18
IX. A géppisztoly tisztítása, gondozása, karbantartása és megóvása — — — — —	19
X. A szerelékek állapotának ellenőrzése — — — — —	20
XI. A géppisztoly tisztításának és kenésének sorrendje — —	20
XII. Tisztító- és kenőanyagok — — — — —	21

	Oldal
XIII. A géppisztoly szerkezetében a rendes használat közben fel- lépő működési zavarok	22
1. Lövés közben előforduló jellegzetes akadályok és azok elhárítása	22
2. A lövés közben előforduló akadályok megelőzésére óvó- intézkedések	26
XIV. A géppisztoly belövése	26
Az ivestár megtöltése	29

Lőutasítás

A géppisztollyal való tüzelés fogásai	30
1. Általános szabályok	30
2. Tüzelés fekvő testhelyzetben	31
3. Tüzelés térdelő testhelyzetben	33
4. Tüzelés ülő testhelyzetben	33
5. Tüzelés álló testhelyzetben	34
6. Tüzelés feltámasztva, tereptárgyak mögül	34
7. Tüzelés mozgás közben	34
8. Tüzelés síról	35
9. Tüzelés lőhátról	35
A tüzelés szabályai harcban	36
1. Általános szabályok	36
2. A célok kiválasztása és értékelése	37
3. Irányzék és célpont megállapítás	37
4. Tüzelés egyes alakokra és célcsoportokra	38
5. Tüzelés hirtelen felbukkanó és mozgó célokra	29
6. Tüzelés légi célokra	40

